

1960 JAN 8

Magyar Hirdető  
SAJTÓFIGYELŐ  
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17  
Telefon: 188—296, 188—307

## MAGYAR NEMZET

dolgozóval együtt a város...

# 244 Feltárták a Castellum Romanum erődjének nyugati falát

Az Erzsébet-híd építése idejére  
ideiglenesen betemették az értékes leletet

A pesti Erzsébet-hídfő környékén, a híd bontási és építési munkálatok miatt vont drótkerítés körül csüörtök déltől alkonyatig szokatlanul sok kíváncsiskodó ember ácsorgott.

— Hol látható a római fal?!  
— kérdezősködtek a köveket emelgető munkásoktól. Oda mentek a Március 15 tér sétatárára, ahol az Erzsébet királyné féle kupola utolsó maradványait villanyfúróval bontogatták overálos emberek.

Amióta a rádió közölte, hogy »a pesti hídfő tövében értékes régészeti leleteket találtak«, sokan jöttek el megtekinteni a leletet, amely az egykori Castrum nyugati falrészé. Sajnos a régészek az Erzsébet-híd munkálatainak sürgőssége miatt csak akkor közölték a nyilvánossággal e rendkívül érdekes felfedezésüket, amikor abból már mi, laikus érdeklődők csak magát a tényt kaptuk, de látni nem láthatunk semmit.

Illetve... Aki a kerítésen belülré juthatott, az többet tudhatott meg, mint a kerítésen kívül sétálgató amatőr régészek és Pest-kutatók. Mi történt tehát?

### Pest őshelye

Eddig csak a hivatásos régészek feltevéseiben élt, hogy a mai Március 15 téren túl is húzódnak a Castrum. A tér alatti múzeum őrizi a római erőd, a Castrum egy részét, s a régészek rekonstrukciója tisztázta, hogy ezen a környéken húzódott a római erőd nyugati falrészé. Ezt még a század elején, az Erzsébet-híd alapozó munkálatainál állapították meg, amikor vaskos, több méter szélességű és észak-déli irányban elhelyezkedő falrészt találtak. A harmincas években ide a tér alá telepített múzeum felirata a többi között ezért kapta a »Castellum Romanum, quod ab Anonymo dicitur Pesth« feliratot, vagyis: római település, melyet Anonymus Pesthnek mond...

A Castellum körül, a gyepestérségen álló római eredetű domborműves síremlékek, melyeket ugyanitt találtak, ugyancsak arra utaltak, hogy ezen a tájon talán temetkeztek is a kétezer év előtti és későbbi telepések, légionisták és római polgárok.

A kutatómunka azonban hosszú évtizedek óta állt, s a mostani értékes lelet ad új irányt a további kutatásra. Az Erzsébet-híd építésének előkészítő munkálatai során hatalmas árkokat ástak a hídépítő munkások. Imitt-amott 4—5 méter mélységre is le kellett ásniuk, mert a többi között egy olyan betonba ágyazott épületet is emelnek itt, amelyben a »híd pillért puskázó« gőzkalapácsot is elhelyezik. Ennél az alapozásnál találták meg a munkások azt a »gyanús falrészt«, amelyhez már az építésvezetés ildomtalannak tartott volna hozzányúlni, belefúrni, hiszen látható volt, hogy ősrégi építkezés nyoma.

### Előbukkannak az erőd falai

A Budapesti Történelmi Múzeum leletmentő csoportja végezte a további felderítést, s állapította meg, hogy ott találták meg a régóta sejtett Castrum nyugati falrészét, ahol a korábbi feltevések nem jelezték. Az elmúlt napok sáros, szabadteri munkálatokra alkalmatlan időjárásával is szembeszálltak a régészek és a segédkező, hídépítő munkások. Megásták a

kutatóárkokat, a hídépítésnél már elkezdett aknaépítést szélesítették. Függetlenül mélyítették az aknát, folytatták a fúrásokat s meg is találták az erőd több méter szélességű maradványát.

A Budapesti Történelmi Múzeum leletmentő csoportjának munkáját Nagy László, a régészeti feltárást dr. Póczy Klára végezte. Több napig tartó vizsgálódás után az árkokat s az aknákat — ideiglenesen betemették. A Castrum falrészére vastag betonfödém került, a híd munkálatai miatt ugyanis egyelőre nem folytatható az ásítás. A régészek mindenesetre folytatják tudományos kutatómunkájukat, mely új irányt kapott a Castrum falrészének megtalálásával. Most választ kaptak arra a régi problémára is, melyet hosszú ideje kutattak, hogy a budai oldalról a Dunának ezen a pontján keltek át az Árpád-kori magyarok, nyilván itt állt az ősi dunai rév is.

A hídépítők, mint a régészek mondták, az Erzsébet-híd újjáépítésével a jelek szerint a budai oldalon is hamarosan nagy segítségére lesznek majd a tudományos kutatómunkának s a Castellum Romanum, majd a magyarok ősi szálláshelye régészeti talán teljesen feltárul.

(sz. l.)